(N^ER 6

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srodę dnia 14 Stycznia v. s. 1825 roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest *Ruskiego Inwalida*, dnia 7 stycznia.

Podług gazety, *Journal de St. Petersbourg*, z dnia 4 t. m., CESARZ JEGOMOŚĆ raczył mianować kawalerami orderu ś. *Anny* 2giey klassy: *Z ozdobą brylantową:* PP. *Kazaława*, kapitana 1szey klassy ekwipażu gwardyi, i *Pietuchowa* 2, rangi 8mey klassy, należącego do kancellaryi Naczelnika Głównego Sztabu; *Bez brylantow:* radców stanu: *Łosiewa*, jeometrę gubernii irkuckiey; *Swienskiego*, doktora medycyny; *Hachota*, rangi 5tey klassy, exekutora w departamencie inspekcyynym głównego sztabu; radców kollegialnych: *Fełknera*, doktora medycyny; *Lenza*, naczelnika oddziału zagranicznego w kancellaryi Wojennego Jenerał Gubernatora St. Petersburskiego: półkowników: *Kropotowa*, dowódcę 10 półku strzelców konnych; *Rehbindera* 2, półku pierwszego czernihowskiego oficera głównego sztabu 2go korpusu piechoty; *Adlerberga* 1, regimentu gwardyi moskiewskiey, Adjutanta J. C. W. Wielkiego Xiążęcia MIKOŁAJA, Inspektora jeneralnego inżenjeryi; *Słatwińskiego*, dowódcę regimentu pieszego kostromskiego; *Iwanowa*, dowódcę 6tey brygady artylleryi; *Szlengowskiego*, rangi 6tey klassy, naczelnika oddziału w departamencie inspekcyynym głównego sztabu J. C. M.: podpółkowników: *Demienka*, regimentu huzarów pawłogradzkiego; *Tomicza*, dowódcy kompanii artylleryi konney N. 4: kapitanów: *Turgieniewa*, półku dragonów gwardyi, pierwszego adjutanta głównego sztabu J. C. M.; *Miasojedowa*, 1go adjutanta 2go korpusu piechoty. — Otrzymali znaki brylantowe tegoż orderu i teyże klassy: radcy kollegialni: *Pawłowski*, mistrz policyi w zgromadzeniu panien ślacheckich; *Janowski*, pocztmistrz gubernii podolskiey; półkownicy: *Glasenap*, dowódca półku elizabetgradzkiego huzarów; baron *Offenberg* 1, dowódca półku pawłogradzkiego huzarów; *Kupfer*, dowódca półku iziumskiego; *Gerken*, dowódca brygady artylleryyskiey; *Ountillier*, 5tey; radca dworu: *Wakrouszew*, zostający przy jenerale dyżurnym głównego sztabu J. C. M.; podpółkownik *Tuczek*, dowódca brygady artylleryi konney, należący do 2giey dywizyi huzarów; P. *Brjanczaninow*, kapitan odstawny, marszałek gubernialny wołogodzki.

Na skutek zalecenia prezydenta CESARSKIEY Akademii Medyko-Chirurgiczney, Radcy Taynego *Wilje*, wielkiego miłośnika literatury klassyczney, poświęca się w niey jeden dzień dla Rzymskiey Talii, muzy *Plouta* i *Terencyusza*. D. 29 grudnia r. z. studenci dali reprezentacyą *Amfitryona*, w obecności P. Zarządzającego ministeryum spraw wewnętrznych, rzeczywistego radcy taynego *Łanskiego*; PP. Radców taynych, *Sperańskiego*, *Olenina* i Hrabiego *Chwostowa*, Xiążęcia *Szachowskiego*, oraz wielu miłośników i znawców literatury starożytney. Jeden z literatów, będący na tém wystawieniu, udzielił nam taką o niém wiadomość: „Po ochotnikach Sztuki Dramatyczney, którzy niekiedy tylko i to dla własnego zadowolenia wychodzą na scenę w chitonach i chlamidach, nie wymaga się doskonałości deklamacyi, mimiki, i t. d. Dość jest, jeśli się oni przejęli myślą i zwrótami dyalogu, i stosowne czynią odmiany w mowie i postawie. Z tego względu widzowie bardzo byli zadowoleni. Amfitrion celował grą uważną, czystością i przyjemnością wymawiania; również Jowisz, Alkmena i Bromia; rola tey ostatniey w ogólności pięknie była wykonana i z wielką rozwagą czytana, osobliwie miejsce: *Spes atque opes vitae meae jacent sepultae in pectore*. Obadwa *Sozyo*, napastny i bojaźliwy, wybornie pojęli i wydali swe charaktery. Blefaron, kiedy go Amfitryonowie obierają na pośrednika, ucieszył widzów swą niepewnością.—Po komedyi łacińskiey dana była sztuka narodowa, pod tytułem: *Karczma Żydowska*. Przyznać należy, że nadzwyczay pięknie: *poczciwy żydek* był nayzabawnieyszy. (*Pczo. Półn.*)

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa d. 18 stycznia.
(z Gazety Warszawskiey.)

Dnia onegdayszego przybył do tuteyszey stolicy JP. *Stratfford Canning*, jadący do *Petersburga*, w znaczeniu posła angielskiego przy Dworze Cesarsko-Rossyyskim, i po dwódniowym w niey pobycie wyjechał w dalszą drogę.

Dnia 18 b. m. XX. Bazylianie tuteysi odprawili obrządkiem swoim solenną processyą Jordańską na *Wisłę*, kilka tysięcy było zgromadzonego ludu: kazanie miał JX. Augustyn *Sniadecki* Franciszkan. Naypięknieyszy stan powietrza służył temu świętemu obrządkowi.

WIELKIE XIĘZTWO POZNANSKIE.

Poznań dnia 12 stycznia.

N. Król Jmć raczył uwolnić JW. *Zerboni di Sposetti* od obowiązków służby, a to ze względu na nadwątlone jego zdrowie. W skutku czego tenże złożył dziś urząd rzeczonego Prezesa W. Xięztwa Poznańskiego, który z wyższego postanowienia JW. *Colomb*, Szef Prezydent Rejencyi, tymczasowo sprawować będzie. (*G. W.*)

AUSTRYA.

Wiedeń dnia 26 grudnia:
(St. Petersb. Zeit)

Zimazacz ęła się u nas w tym roku, sposobem nadzwyczaynym i bardzo uderzającym. Poranek d. 17 grudnia był bardzo posępny: gęste obłoki zakrywały firmament. Po południu mocny wiatr N. O. O. oczyścił powietrzokrąg, i słońce się ukazało. Temperatura, dotąd łagodna, zaczęła bydź coraz ostrzeyszą, a pod wieczor, kiedy wiatr zamienił się prawie w wicher, zimno było dokuczające. Znagła o kwadransie na 9tą wieczorem dała się postrzedz błyskawica błękitnawa, koloru płomienia spirytusowego: po niey wnet nastąpił mocny grzmot z wielkim śniegiem. Pioruny ponowiły się do 5ciu razy, a to z taką mocą, jak się dają słyszeć tylko w miesiącach letnich. Burza ta nie przeszła bez nieszczęścia: gdyż piorun uderzył w wieżę kościoła w *Heiligenstad*, i zapalił. Wieża się rozwaliła; trzy jey dzwony upadły i rozbiły się. Ogień objął dach kościoła, i dopiéro po wielu szkodach został ugaszony. Zawieja trwała kilka godzin w

nocy. Podczas burzy, która do 10 minut trwała, spadł ciepłomierz na punkt marźnienia.

Dnia 17 grudnia uczyniono tu doświadczenie ognia w szpitalu woyskowym, przez dotknięcie wierzchołka głowy rozpalonym żelazem jednemu, od półtora roku *kataleptykowi*. Wprawdzie nie zrządzono przez to żadney bezpośredniey odmiany; atoli pokilkakrotne otwieranie i zamykanie oczu, które w tenczas postrzeżono, zdaje się bydź skutkiem pożądanym tego działania, które zresztą pod czas operacyi niesprawiło, ani konwulsyy, ani inney odmiany na twarzy.

Dnia 4 stycznia.
(z Gazety Warszawskiey).

N. Cesarz Jmć dał wielki krzyż orderu *Leopolda* Królewsko-Pruskiemu Jenerałowi-Majorowi i Jenerałowi-Adjutantowi Króla Jmci Pruskiego, Panu *Witzleben*, tudzież Królewsko-Pruskiemu Jeneralnemu Pocztmistrzowi i Posłowi przy Seymie Związku Niemieckiego, Panu *Nagler*, nakoniec Królewsko-Pruskiemu Jenerałowi-Porucznikowi i Kommissarzowi woyskowemu przy Seymie Związku Niemieckiego, Baronowi *Wollzogen*.

Słychać, iż NN. Cesarstwo Ichmość wyjadą w marcu do *Medyolanu*, gdzie przez wiosnę zabawią, a część lata przepędzą w *Wenecyi*.

Pan *Strattford Canning*, Poseł Angielski przeznaczony do Dworu Cesarsko Rossyyskiego, miał przed kilku dniami u Monarchy naszego prywatne wysłuchanie, które trwało przeszło godzinę. Uda się wkrótce w dalszą podróż do *Petersburga*.

Xiążę Saski *Jan* z małżoką swoją *Amaliją Augustą*, Królewną Bawarską, wyjechał ztąd wczora do *Drezna*.

Włochy.

Od granic włoskich dnia 28 grudnia.
(z Gazety Warszawskiey).

Dnia 20 b. m. odprawił Ojciec S. tayny Konsystorz na Watykanie, i mianował swoich Legatów *a latere* do otwarcia drzwi trzech Bazylik w nadchodzący Rok Jubileuszowy. Doniosł potém Jego Swiątobliwość, iż Kardynała *Galeffi* mianował swoim Kammerlingiem, po dobrowolném złożeniu tego urzędu przez Kardynała *Pacca*. Wyniosł nakoniec Papież kilku Biskupów na dostoyność Arcy-Biskupią i mianował 11 Biskupów. Arcy-Biskup Toledański *Inguanzo-Ribera*, urodzony d. 29 grudnia r. 1764 w *Slanes*, w Asturyi, otrzymał kapelusz kardynalski. Z powodu tych mianowań, oswiecono wieczonem pałace Kardynałów, Posłów zagranicznych i Prałatów, oraz gmachy publiczne. Tegoż dnia Kawaler *Guistiniani* wyjechał z *Rzymu* do Hiszpanii, dla oddania kapelusza kardynalskiego Arcy-Biskupowi *Ribera*.

Niemcy.

Od brzegów Menu d. 4 stycznia
(z Gazety Warszawskiey).

Król Jmć Francuzki przesłał list Stanom szwaycarskim, pisany d. 6 z. m. Oświadczył w nim, iż zamiar Króla Jmci Neapolitańskiego, względem przyjęcia kilku półków szwaycarskich do służby swojey powiększa szacunek jego dla tego narodu, ponieważ był świadkiem niewzruszoney wytrwałości, męztwa i wierności szwaycarów, tak w szczęściu, jak i w nieszczęściu, gdy dawniey niemi dowodził; a wysoko ceniąc cnoty woyskowe szwaycarów, życzy sobie, aby mogli bydź podporą tronu Monarchy i rodziny jego.

Dnia 23 z. m. umarł w *Ettenheim* francuzki jenerał porucznik, margrabia *Thumery*, w 85tym roku życia swego. Podczas rewolucyi wraz z Xięciem *d'Enghien* opuścił oyczyznę i schronił się do *Ettenheim*, gdzie razem z rzeczonym Xięciem, został poymany i kilka miesięcy siedział w więzieniu w *Strazburgu*. Większość członków sądu woyskowego jedną tylko kreską rozstrzygnęła jego uwolnienie. Przeżył resztę życia, to jest lat 22 w małém mieście *Ettenheim*.

Turcya.

Stambuł dnia 14 grudnia.
(z Gazety Warszawskiey.)

Dnia 7 b. m. odprawiła się wielka rada ministrów tureckich. Zajęto się różnemi przedmiotami względem administracyi kraju i woyska, a między innemi uczyniono ważne odmiany baszów i dowódzców woyska: baszostwo Romelii i razem naczelne dowództwo woyska lądowego tureckiego otrzymał *Mehmed Redszyd* basza, dotychczasowy gubernator *Widdinu; Omer Vrione*, basza *Janiny* został mianowany dowódzcą w *Salonice* i t. d., środki te będą miały wielki wpływ na stan rzeczy w Albanii i Epirze.

Wczasie burzy, 12ście statków wojennych egiptskich zawinęło do portu *Spinalonga*, w stronie wschodniey miasta Kandyi. Reszta floty udała się do zatoki *Marmarissa*.

Słychać, iż zaraz po odebraniu tych wiadomości posłano ztąd rozkaz *Ibrahimowi* baszy, aby, ile stan powietrza dozwoli, przyłączył się z całą wyprawą do 12stu okrętów, stojących pod *Kandyą* i za pierwszą sposobnością przedsięwziął wylądowanie do Morei. Wewnątrz tego półwyspu, zatargi między stronictwami wzmogły się do tego stopnia, iż nawet podług twierdzenia gazet greckich, ostateczności spodziewać się należy.

Morowe powietrze nie ustało jeszcze w kilku częściach stolicy tuteyszey. Między innemi sprzątnęło ze świata *Mustafę Agę*, sprawującego interessa Perskie, z bratem jego i wszystkiemi domownikami.

— Dnia 7. —

Słychać, iż kapitan basza, który powrócił i który w każdém zdarzeniu okazywał wielkie przywiązanie do Sułtana, będzie umieszczony przy boku jego. Wreszcie zdaje się, iż Sułtan ma niejaką obawę: gdyż ministrom swoim zlecił, aby nadal zawsze bywali z nim w meczecie, i razem wydał kilka rozkazów, celem powściągnienia pospólstwa tuteyszego. Służącym lub niewolnikom zabroniono pokazywać się na ulicy po godzinie 9tey wieczorem.

— Dnia 8. —

Obecny stan rzeczy w Państwie tureckiem był przedmiotem kilku nadzwyczaynych zgromadzeń Dywanu. Wielki Sułtan był sam na kilku radach, lecz bezpośrednio do nich nienależał. Znaydował się zaś w pokoju przy sali, gdzie się członkowie Dywanu zgromadzili, a w pokoju tym mógł wszystko słyszeć i widzieć, co się działo. Nayważnieyszym celem obrad było obmyślenie środków, jakich względem greków użyć wypada. Uznano je zaś tém potrzebnieyszemi, iż nie dawno odebrano niepomyślne wiadomości o dalszych działaniach morskich *Ibrahima* baszy, które się wcale nie udały, i wielki smutek sprawiły. Niewiadomy jest jeszcze wypadek tych obrad: powszechnie atoli mówią, iż przez zimę nakazano nowe wielkie uzbrajanie lądowe i morskie, tak, aby z początkiem wiosny były ukończone, co jednak wymaga wielkich wydatków, a skarb publiczny jest wycieńczony. Rząd turecki usiłuje znaleść sposób wyyścia z tego kłopotu. Skarżą się tu bardzo na postępowanie baszów po prowincyach, którzy nie tylko nie są posłuszni rozkazom Dywanu, lecz nawet zebranych podatków nie posyłają do stolicy, ale je dla siebie zatrzymują. Wielki Wezyr oświadczył na ostatniem zgromadzeniu Dywanu, iż sam chce stanąć na czele woyska. Wszakże nie przyjęto wniosku jego, z powodu, iż obecność jego, ile w teraźnieyszym czasie, jest bardzo potrzebną. Dawnieysze odwodowe woysko tureckie, podzielone na dwa korpusy (w *Bujukdere* i *Skutari*) zostało (jak wiadomo) posłane do woyska w zachodniey Turcyi i do Azyi, i od wiosny roku 1824 wcale go już nie masz. Postanowiono teraz ściągnąć nowe woysko odwodowe w okolicy Stambułu; składać się zaś będzie z tych tylko żołnierzy, którzy są w Azyi. Kapitan Basza po przybyciu swojém do *Stambułu* miał kilka taynych wysłuchań u W. Sułtana. Ciągle dowodzić będzie flotą turecką. Ibrahim Basza utracił zupełnie ufność Porty, odtąd, jak bez stoczenia bitwy

umknął przed grekami, i powrócił do brzegów Azyi.

Od granic tureckich d. 18 grudnia.
(z teyże gazety.)

Według wiadomości z *Zante* pod d. 14 grudnia, *Kolokotroni*, syn, który niedawno wzniecił rozruchy przeciwko centralnemu rządowi greckiemu, został, podług jednych stracony, a podług drugich, zginął w bitwie stoczoney z woyskiem rządowem.

Listy prywatne z Idryi pod d. 2 grudnia wyrażają, iż po bitwie morskiey, stoczoney pod *Kandyą*, zaszła nowa bitwa niedaleko *Rhodus*, w którey grecy spalili fregatę egiptską i kilka statków przewozowych zabrali.

— *Dnia 30.* —

Gazeta grecka *Telegraf* z dnia 26 listopada pisze: „Flota Baszy Egiptu usiłuje powrócić do kraju swego; lecz ściga ją oddział okrętów greckich z Idryi; nowe tryumfy przysposabiają się dla obrońców Krzyża.“

W 6 dni potém (jak wszystkie listy z Archypelagu zapewniają), nastąpiła ostatnia porażka *Ibrahima* Baszy.

Portugalia.

Lisbona d. 18 grudnia.
(z Gazety Warszawskiey):

Rozchodzi się tu pogłoska, iż eskadra algierska, złożona z 2ch fregat i bryga, ściga okręty portugalskie przy brzegach Algarwii; z tego powodu eskadra portugalska, składająca się z dwóch fregat i korwety wypłynęła ztąd d. 16 b. m.

— *Dnia 19.* —

Słychać, iż gdy ministrom angielskim wiele zależy na skłonieniu Portugalii do uznania niepodległości Brezylii, zalecili więc Panu *A'Court*, aby starał się cel ten pozyskać. Brezyliyczykowie oświadczyli ze swojey strony, iż za pośrednictwem Anglii chcą zawrzeć traktat w tey mierze. Mimo tych trudności zdawało się jedak, iż układy szły dobrze. Lecz teraz ministrowie portugalscy postanowili nieuznać niepodległości Brezylii, i Pan *A'Court* prosił Króla o ich oddalenie, lecz żadney dotąd nie odebrał odpowiedzi.

Anglia.

Londyn dnia 31 grudnia.
(z Gazety Warszawskiey.)

Rząd nasz kazał uzbroić znaczną liczbę okrętów woiennych.

Słychać, iż bitwy na kułaki mają bydź w kraju zakazane i uważane za przerwanie spokoyności publiczney, a tym sposobem położy się koniec temu dawnemu zwyczajowi.

Wielkie śniegi spadły w północney Anglii, i wiele mieysc zostało także dotkniętych powodzią.

Od d. 17 grudnia r. 1823 do 14 tegoż miesiąca r. 1824 ochrzczono w *Londynie* 12 978 dzieci płci mezkiey, a 12 780 żeńskiey; pochowano zaś 10,562 osób płci męzkiey, a 9672 żeńskiey.

Okręt *Hero* przywiózł do Anglii wiadomość, iż w *Bahia* (w Brezylii) były wielkie rozruchy i przez zemstę zabito wielkorządcę. Wspomniony okręt wypłynął z *Bahia* we dwa dni po tym wypadku, a wtedy spokoyność była przywrócona.

Pokolenia Indyyskie nad *rzeką czerwoną*, miały uderzyć na osady kompanii zatoki *Hudson*; a lubo zostały przymuszone do odwrótu, Anglicy jednak utracili kilku ludzi.

Wydatki na woynę w Indyach Wschodnich wynoszą miesięcznie 50 000 funtów szter. (2 miliony zł. pol.).

Podług wiadomości, odebranych z dobrego źródła (pisze gazeta londyńska *the Sun*), możemy zapewnić, iż w kassie kompanii Wschodnio-Indyyskiey w *Kalkucie* znayduje się blisko 18 milionów funtów szter. (720 milionów zł. pol.). Mimo ogromnych wydatków na woynę przeciwko Birmanom, osoby dobrze wiadome rzeczy mniemają, iż pobierane dochody kompanii, po odtrąceniu wydatków, wystarczą na prowadzenie tey woyny, i że nie potrzeba będzie ruszyć wspomnionych pieniędzy z kassy.

Dnia 1 stycznia.
(z Börson Halle).

Gazeta *Times* zawiera pogłoskę, że ponieważ roszczenie naszey arystokracyi (za przykład przywodzi się utrzymanie na swych urzędach takich osób, jak Lord *Somerset* na Przylądku), nieznośnym jest ciężarem, przeto Hrabia *Liverpool* ma żądać prędkiey i czynney reformy Parlamentu.

Onegday pracował Xiążę *Esterhazy* i Pan *Newman* w wydziale spraw zagranicznych; powiadają, że rzecz była o układach między Portugalią i Brezylią.

Donoszą z *Whitstable*, że ostatniego piątku, morze tak spadło, iż naystarsi ludzie tego nie pamiętają.

Francya.

Paryż d. 4 stycznia.
(z Gazety Warszawskiey).

W dzień Nowego Roku przyymował Monarcha powinszowania od rodziny swojey, Xiążęcia Sasko-Koburgskiego *Leopolda*, Ministrów, Posłów i t. d. Odpowiedział bardzo łaskawie municypalności paryzkiey. Po południu pokazał się na ganku zamkowym, a lud powitał go radośnemi okrzykami. Miasto *Beauvais* dawnym zwyczajem podarowało Królowi Jmci tłustego barana.

Postanowienie Królewskie z d. 15 z. m. nakazuje zaciąg 60,000 młodzieży do woyska. Ciągnienie losów zacznie się d. 10 lutego, a skończy d. 1 marca.

Nowy rok zaczął się z przestrachem i nieszczęściem dla niektórych kupców tuteyszych. O wpół do 7mey zrana wybuchnął ogień w drewnianym składzie towarów, na tak zwanym *wale włoskim*, który to skład pomimo usilnego ratunku, zgorzał ze wszystkiem. Szkoda wynosi przeszło 600 000 franków. Spaliły się także ogromne węże i rzadkie ptaki senegalskie, które tam pokazywano. Pewna młoda kobieta, która dopiero od kilku dni poszła zamąż, przez spalenie się paki z szalami, wartującemi 80,000 franków, utraciła cały swóy majątek. Wiele pieniędzy znaleziono stopionych w popiele; z kurzących się jeszcze zwalisk wydobywają kolczyki, połamane złote grzebienie, kawałki zegarków, łańcużków na szyję i t. d.

— *Dnia 7.* —

Jenerał porucznik Vice-Hrabia *Digeon*, naczelny dowódca woyska naszego w Hiszpanii, powrócił do tuteyszey stolicy.

— *Dnia 8.* —

Uroczystość Trzech Królów obchodzono onegday wieczorem w zamku *Thuilleries*, przez ucztę familiyną na 16 osób. Oprócz Monarchy byli na niey: *Delfin*, małżonka jego, *Madame*, Xiężna *Berry*, Xiążę *Bordeaux*, *Mademoiselle*, Xiążę *Orleans* z małżonką i córką swoją, Xiążęta *Chartres* i *Nemours*, Xiążę *Joinville*, Xiążę *Aumale* i młode Xiężniczki *Ludwika Maria* i *Klementyna*. Xiążę *Aumale* został Królem migdałowym. Młody ten Xiążę, który d. 16 b. m. zacznie 4ty rok życia swego, podzielił dostoyność swoję z *Mademoiselle*.

Obrady Izb.

Izba Parów.

Dnia 4 b. m. podano 4 projekta do prawa. Jeden wniesiony przez ministra skarbu, tycze się kopalni soli we wschodnich Departamentach i w *Vic*. Drugi wniesiony przez Ministra sprawiedliwości, zmierza do przytłumienia rozbojów morskich i przemycania. Trzeci podany przez ministra spraw duchownych, obeymuje sposób upoważnienia klasztorów zakonnic do nabywania własności. Czwarty nakoniec wniesiony także przez ministra sprawiedliwości, ma na celu powściąganie kradzieży kościołów i innych występków w domach poświęconych religii.

Izba Deputowanych.

Pan *Martignac*, podając projekt do prawa, względem wynagrodzenia emigrantow, rzekł między innemi: „Wiecie WPanowie, iż w owym czasie bolesney pamięci, kiedy rodzinę Królów naszych z oyczyzny oddalono, sposób myślenia dobrych

(1)

ludzi był niepewny i rozdwojony. Jedni mniemali, iż roztropność, tudzież interes tronu i narodu, przywiązywały ich do zaburzoney, lecz zawsze drogiey ziemi oyczystey; drudzy zaś upatrywali zaszczyt za granicą, gdzie nieszczęście królewskie szukało przytułku, i dokąd udać się wierni poczytali sobie za powinność. Surowe i groźne prawa przywoływały tych, którzy się wynieśli, opor zagrażał im wiecznem wygnaniem lub śmiercią. Podzielono majątki emigrantów i przedano. Gdy wypadki zmieniły położenie emigrantów, i dozwoliły im znowu widzieć Francyą; wiele ich powróciło, a niektórzy odzyskali swoię własność, jeśli ta jeszcze znaydowała się w rękach rządu. Taki był stan rzeczy, gdy *Ludwik* XVIII objął tron przodków swoich. Pierwszem życzeniem jego serca było zapewne, wsparcie tych, których niedola miała związek z własnem jego nieszczęściem; lecz roztropność jego naypierwey uznawała potrzebę utwierdzenia publicznego pokoju w odzyskaném królewstwie. 25 lat rewolucyynych upłynęło we Francyi, a za każdym krokiem postrzegano ich ślady. Ustawa konstytucyyna, ta rękoymia bezpieczeństwa, ten pomnik umiarkowania, ogłosiła każdą własność za nietykalną, i wyraźnie zastosowała to także do dóbr narodowych. Wiecie WPanowie, iż takie oświadczenie Króla, prawodawcy, we Francyi było uskutecznionem. Tak więc rodziny emigrantów zostały pola swoje, domy, spadki dziedziczne, zabrane na skarb i na rzecz kraju przedane. Narod wspaniały i prawy uważał to za dług niezaprzeczony, i wynagrodzenie musiało nastąpić. Czuły to serca wszystkich francuzów; a szlachetną tę myśl wynurzył naypierwiey dostoyny wódz woyska, które długi czas było pociechą, a zawsze sławą oyczyzny. Inne zobowiązania wstrzymały uskutecznienie tego środka. Przestano na rozciągnieniu dawnieyszych praw do wszystkich rodzin emigrantów, które w skutku ich otrzymały część ceny przedaży, jaka jeszcze nie weszła do kassy dóbr koronnych. Niepomyślne okoliczności nie dozwoliły uczynić więcey: teraz zaś nadeszła chwila, kiedy do tych, których z dziedzictwa wyzuto, można powiedzieć: *Podczas zamieszania i nieładu, kray zabrał wam, wasze majątki i dał innym. Kray, który teraz odzyskał spokoyność i prawość ofiaruje wam wynagrodzenie, jakie jest w mocy jego. Przyymiycie je i niechay okropny ślad konfiskat i nienawiści zniknie na zawsze.* Taki jest Mości Panowie, wielki cel projektu do prawa, który ze zlecenia Monarchy podajemy. Wszakże wznoszą się niejakie głosy przeciwko temu środkowi. Pytano się: dla czego tylko za utratę majątku pochodzącą z emigracyi, wynagrodzenie uznaje się potrzebném? Mówiono, iż zmnieyszenie długu publicznego, pozbawiło wierzycieli krajowych trzecią częścią ich własności, a dla czegoż im niewynagradzają? Niepodobna wynagrodzić każdey straty, niewypada więc wynagradzać tylko tych, którym się sprzyja. Rewolucya zrządziła zaiste nieszczęście wszelkiego rodzaju, lecz bogactwa Francyi niewystarczyłyby na ich wynagrodzenie. Gdy zaś zpomiędzy nieszczęść, zrządzonych przez rewolucyą, sprawiedliwość wskazuje jedno za naywiększe i nayokropnieysze; gdy to nieszczęście jest takie, które zgwałciło nayświętsze prawa, i jest ustawicznym powodem do rozdwojenia i nienawiści, niemożność więc wynagrodzenia wszystkich, niemoże nas wstrzymać od wsparcia tych, których to nieszczęście dotknęło. Emigranci wszystko utracili. Doścignęły ich wszelkie nieszczęścia, jakich doznała Francya, i prócz tego postradali majątek. Wierzyciele krajowi utracili ⅔ części własności swojey; lecz przynaymniey jednę trzecią część utrzymali. *Maximum*, assygnaty, ze szkodą kupców i kapitalistów zmnieyszyły dług krajowy, lecz własność nieruchomą zostawiły nietykalną. Strata taka zapomina się z czasem; a zabor nieruchomego majątku zostawia ślad na zawsze. Ustawicznie czyn bolesne wspomnienia, które, chociaż na niejaki czas ustaną; zawsze jednak gotowe są ponowić się. Zna Rząd trudności, jakie zaraz rozpoczną się z uskutecznieniem tego środka. Pierwszą trudnością, która zachodzić będzie, jest oznaczenie wartości dóbr zabranych i przedanych. Zdawało się, iż xięgi podatków gruntowych z dawnieyszych czasów mogły dać dostateczne w tey mierze objaśnienie; lecz xiąg tych z roku 1793 na próżno szukano we wszystkich departamentach. Musieliśmy więc użyć innego sposobu. W roku 1793, i w następnych 10 latach przedano dobra za rożne assygnacye, bony, i t. d., co także niemogło nam dać wiadomości o ich wartości. Nayprzyzwoitszem więc zdawało się przyjęcie dochodu w roku 1790 za zasadę. Ilość przedanych nieruchomości, wskutku tych praw rewolucyynych, wynosi 81,454 Dochody z nich rachują się w summie 34 milionów 620,380 franków i 80 centym. Mnożąc zatém dochod przez 20 wypada summa 682 milionów 407,605 franków 80 centym. „Przytoczył daley mówca, jak wyrachowano prawdziwą wartość przedanych dóbr i danego wynagrodzenia emigrantom, a to podług następującego wykazu: nieruchomości, których dochody są oszacowane, i których wartość przez pomnożenie tych dochodów jest oznaczoną, wynoszą 692 milionów 407,615 franków i 80 centym. Te zaś, których wartość wyrachowano podług tabel departamentowych, wynoszą 605 milionów 352,992 franków i 16 centym, co ogółem czyni 1,297 milionów 760,607 franków i 96 centym. Potrąciwszy dane już wynagrodzenie w ilości 309 milionów 940,645 franków, pozostanie do wynagrodzenia kapitału 987 milionów 819,962 franków i 96 centym.

Na sessyi d. 4 b. m. kommissya petycyyna roztrząsała podane prośby, a nazajutrz zajęła się Izba projektem do prawa względem listy cywilney i zamiany kilku dóbr koronnych.

Rozpoczęła się, sprawa o nieautentyczność Pamiętników *Fuszego*. Następcy jego dopraszali się o zniszczenie pamiętników i zapłacenie 50000 fran. wynagrodzenia na rzez ubogich. Obrońca wydawcy, Xięgarza *Lerouge*, utrzymywał: że imie *Fouszego* należy do historyi, stało się ono dziedzictwem publiczności; pisarze i historycy mogli je sobie przyswoić, i zupełnie to jest rzeczą obojętną: czy oni w opowiadaniach pierwszey, czy drugiey osoby użyli. O znieważeniu *Fuszego* nie może bydź mowy: gdyż wydawca pamiętników nawet to odmienił, co *Monitor* donosi, i niema w nich żadnych z owych straszliwych listów, które *Fouché* z *Nevres* albo dymiących się zwalisk *Lyonu* pisał. Co się nakoniec tycze 50,000 fr. wynagrodzenia, to zapewne następcy zapomnieli listu, który *Fouché* pisał do Konwencyi, przesyłając jey złoto i srebro z kościołów i zamków. W nim wyrażono między innemi: „Złoto i srebro więcey zrządziły nieszczęścia, a niżeli oręż woysk sprzymierzonych; ceńmy mało złoto i srebro i te bałwany Monarchii mieymy w obmierzłości, jeżeli chcemy oddawać hołd bóstwu Rzeczypospolitey." Na szczęście spadkobierców ta pogarda złota i srebra nie długo trwała; a kiedy P. *Lerouge* na tem wydaniu co zyskał; jest to wynagrodzeniem, które mu Opatrzność udziela za straty, prześladowania i konfiskaty, których on od *Fuszego* doznał. Adwokat następców *Fuszego* odpowiedział: Ta obrona jest bardzo wykrętną. Pan *Lerouge*, unika tłumaczyć się z autentyczności okropnych tych pamiętników, na które spadkobiercy Xiążęcia sprawiedliwie użalać się mogą. Publiczne nawet oświadczenie P. *Lerouge* o nieautentyczności nie byłoby dostateczném zadosyć uczynieniem, a wynagrodzenia, 50,000 fr., niechcą spadkobiercy dla siebie, ale na rzecz ubogich. (*St. P. Z.*)

Pozwolono drukować, Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 6.

Wilno dnia 14 stycznia v. s. 1825 Roku.

1. Od Litewsko-Grodzieńskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż w niém na dostawę dla miast: Słonima, Nowogródka, Lidy, Brześcia, Wołkowyska i Kobryma, aresztantskiey odzieży i obuwia, odbywać się będzie dnia 15 marca teraźnieyszego roku targ. Takową dostawę życzący wziąć na siebie na czas dwóletni, zechcą przybyć na oznaczony dzień z ewikcyami, na każde miasto po tysiąc rubli assygn. Dnia 8 stycznia 1825 roku.

Sekretarz Piotr Ludochowski.

---

1. Tamożnia Wileńska ogłasza, że przy niey w dniu 16 teraźnieyszego miesiąca, będą się przedawać z publicznego targu następujące skonfiskowane towary: sierpianki białey lnianey 6¾ arszyn; chustka bawełniczna rożnokolorowa, kratkowana, jedna; soboli amerykańskich niewyprawnych sztuk 12; ogonow kunich zszytych, długości 6 arszyn, 4 sztuki; ogonow sobolich 39 sztuk; skurek królikowych wyprawnych 24 sztuki; kotkow morskich wyprawnych 6 sztuk; barankow białych, wyprawnych wielkich 3 sztuki; barankow takichże małych 58 sztuk, i skur niedzwiedzich niewyprawnych sztuk 72.

Pozew. (z poprawą omyłek).

3. Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Samowładnącego Całą Rossyą etc. etc. etc.

UUr. Ignacemu Marszałkowi Wileń. i Michałowi Balinskim sukcessorom zeszłego Ignacego Balinskiego Prez. Wrem. Depar., Ignacemu Kamerjunkr. J. I. M. Michałowi i Romanowi Lachnickim sukcessorom Dyzmasa Lachnickiego Radcy Stanu, Janowi Rossochackiemu Prez. Sądu Głów. Wrem. Depar., Helennie siostrze Prosperowi Floryanowi, Alexandrowi, Antoniemu, Felixowi synowcom Jazdowskim sukcessorom Urbana Jazdowskiego Prez. Z. Wileń., Adamowi Hrabi Chreptowiczowi Sędz. Kom. Eduk. Wileń., Ludwikowi Dombrowskiemu Podkom. Trockiemu, Aurelianowi Dmóchowskiemu b. Sędz. Granicz. Guber. Wileń., Szymonowi Malewskiemu Rektor. Uniw. Wileń. i Kaw., Adamowi Daukszy Prez. Grodz. Wileń., Józefowi Naborowskiemu Pisarz. Grodz. Wileń., Wincencie matce, Edwardowi synowi, Julii w zamęzciu Sawickiey córce Kukielom z dokładem opieki, Dominikowi Rewkowskiemu Pisarz. Magistr. M. G. Wil., Ignacemu Wańkowiczowi v. Marszałk. Oszm. i Kawalerowi, Jakóbowi Towiańskiemu b. Pisarz. Z. Wileń., Tomaszowi Wileyce b. Prez. Z. Wileń., Janowi Giecewiczowi Kapitan. woysk Pol., Michałowi Zabłockiemu, Janowi Krukowskiemu Regent., Piotrowi Zienkowiczowi Chor. Ptu Oszmiań., Walentemu Jankowskiemu b. Sędz. Gran. Osz., Łukaszowi Kuleszy, Tadeuszowi Dombrowskiemu Rotm., Janowi Bobrowskiemu, Maciejowi Usiłowiczowi Komor. Zawil., Elżbiecie Sierakinowey Major. Woysk Ross., Adamowi Szybakowskiemu Porucz. W. Pols., Józefowi i Ewie Moskiewiczom, Józefowi Giecowi B. M. G. W., Mateuszowi Bańkowskiemu, XX. Dominikanom Wileń. ś. Ducha, Samuelowi Wehnerowi, Antoniemu Sędziemu Gran. Oszmiań., i Jakóbowi Rewkowskim, Kazimierzowi i Maryi z Rewkowskich Szalewiczom Chorążym Ptu Lidzkiego, Alfonsowi i Zuzannie Wituńskim Prezydent. Grodz. Oszmiań. sukcessorom Anny Rewkowskiey i stopień Xięcia Antoniego Giedroycia Prałata Katedr. Wileń., i dalszych z nabycia prezentującym, Tekli Dowgirdowey, Szymonowi Steckiewiczowi, Floryanowi Kwincie Podkom. Brasł. sukcessorowi Felixa Kwinty Deputata, Janowi Kniażewiczowi Adwokatowi, Stefanowi Rewkowskiemu Straż. Wiłkom., Justynowi Byszyńskiemu, Star. Zelmanowi Hirszowiczowi i Rochli Notkównie Sakierom, oraz Berce Łappie Leybie Portuchowi, Hercowi Hirszowiczowi Isersonowi, Markusowi Klaczkowi, Zelikowi Jochelowiczowi, Nosélowi Mowszowiczowi, i Zelmanowi OwsiejowiczowiPreńskiemu, już to jako pretensye ścielącym, już to do wykrycia podstępow żyda Judela Gruszki pozwanym, niemniey Bogusławowi Peżarskiemu Adw. Sądu Głów. i Karolowi Gosztowtowi do przyświadczenia powodowanym; a zaś Stanisławowi Hrabi Judyckiemu Jenerałowi b. W. Pols., Tadeuszowi Woynickiemu Kom. Xtwa Zmudz., Zygmuntowi Grunerowi sukcessorowi Karola Grunera, Alexandrowi Podbereskiemu, Szymonowi Kryszkiewiczowi, Józefowi b. Sędz. Grodz. Wileń.. Gasperowi Deputatowi wyw. Trockiemu i Bernardynowi braciom Koziełłom, Kazimierzowi Strawińskiemu Marszał. Troc., i Star. Mejerowi Kadysowiczowi Bayrakowi, Aronowi Notelowiczowi Benginsowi, Piotrowi Korzeniewskiemu, Berkowi Rytowtowi, Merce Karpelowiczowey Klaczkowey, Beniaminowi bratu Erywie i Esterze siostrom Heselowiczom sukcessorom Hesela Jankielowicza, Wolfowi Leybowiczowi Liwszycowi, Moyżeszowi Jankielowiczowi, Dwerze matce, Szmuyle synowi Klaczkom, Ickowi Sobolowi, Ickowi Tauberowi Tadeuszowi Winnickiemu, Lewinowi Kenigzbergowi, Szai Abramowiczowi, Cypkinowi zawiniającym, tudzież Newtelowi Gruszce oycu, i Judelowi Neftelowiczowi Gruszce synowi, również jako debitorom, a razem rozmaitych facyend na krzywdę Rewkowskiego poczynionych sprawcom, w ostatku Ickowi Abramowiczowi, Assowi i Leybie Mejerowiczowi Kroswinowi, tychże facyend Judela Gruszki wspólnikom, oraz Berkowi Trockiemu Pozew edyktalny przed Sąd Ziem. Wileń. i Exdywizorski na kadencyą teraźnieyszą i następną z powództwa Ur. Franciszka Rewkowskiego b. Deput. Wyw. Osz. wynosi się oto, iż Żyd Judel Gruszko, w uczestnictwie i zmowie podobnych sobie towarzyszów, zyskawszy obłudą ufność nieszczęśliwą żałującego dopełnił podeyścia liczne, pochwytał za rewersami na imiona wielu osob obligi bezwalutne, pozdobywał przelewy kart żałującemu służących, pobrał kaucye i tranzakta dalsze na podrady Skarbowe, oraz blankieta, wśród czego przez frymarki i oszukaństwa skrycie i ciągle dokonywane, pozbawił Rewkowskiego summ znacznych, wprowadził go w długi przez siebie potworzone,

ściągnął na niewinnego odpowiedzi niesłuszne, i prześladowania ciężkie obywateli i Skarbu, nakoniec przywiodł do smutney ostateczności oświadczenia taxy i exdywizyi świetnego niegdyś majątku, która gdy po wielu od roku 1819 czynionych odkładach, oczewiście już teraz się sądzi, i od kilku tygodni na Replikach w kontynuacyi zostaje, żałcy zatém, przy odwołaniu się do żałob uprzednich w roku 1819 w miesiącu 8brze i 9brze powynaszanych, do dekretow akcessoryynych różnoczasowie nastałych, do awizacyi Urzędowych w Kuryerze Lit. pomieszczonych, do produktow odbytych, i do wyroku dyllacyynego w dniu 27 9bra przeszłego 1824 roku ogłoszonego pozywa: 1mo obżałowanych Kuleszę, Tadeusza Dombrowskiego, Sierakinowa Moskiewiczow, Gieca, Bankowskiego XX. Dominikanow Wileńskich, Wehnera, Dowgirdowę, Stefana Rewkowskiego, Steckiewicza, Antoniego i Jakóba Rewkowskich, Szalewiczow, Wituńskich, i Star. Berkę Łapę obyw. Wileńskiego do przyjęcia satysfakcyi obżałnym winney, 2re Balińskich, Rosochackiego, Jazdowskich, Chreptowicza, Dmóchowskiego, Malewskiego, Krukowskiego, Zienkowicza, Jankowskiego, Usiłowicza, oraz Star. Zelika Jochelowicza, Nosela Mowszowicza, Zelmana Owsiejowicza, i dalszych za inskrypcyam, przez Gruszka bez pieniędzy zdradliwie wziętemi i niewolnie porozdawanemi stosunki napastne ściełących, o pokasowanie wszystkich inskrypcyi tychże, i o uwolnienie od onych massy. 3) Towiańskiego, Wiłeykę, Giecewicza i Zabłockiego o extradycyą trzech obligow v. Marszałka Wańkowicza obóygu Rewkowskim wspólnie na rub. sr. 3,000 służących, przez Gruszkę za rewersami podstępnie zdobytych, i pofrymarczonych, a razem o włączenie do massy wydziałow w konkursie Wańkowiczowskim obżałnym danych, lub też o wskazanie z procentem summ rzeczonemi dokumentami objetych. 4) Podkomorzego Dombrowskiego, Kwintę, Woynickiego, i Grunera o wykrycie obrótu kart obżałnym Rewkowskim służących, a przez Staroz. Gruszke w rzędzie innych podobnież chytrze zachwyconych, jakowe jeżeli jeszcze nieuspokojone bydź się wyświecą, o sądzenie również za niemi summ i procentow należnych, 5) Lachnickich, Wolka i Destrunga o uchylenie stosunkow wszelkich z kaucyi za Gruszką i Czarnockim przez nich Skarbowi daney źródło swe biorących i odesłanie ich całkowicie do funduszu dłużnikow, to jest Gruszki, i Czarnockiego, Fiszela i dalszych. 6) Byszyńskiego o skasowanie inskrypcyi także bez pieniędzy przez zeszłego Notke Azikowicza zdobytey, i niewolnie obżał. wruczoney, 7) Kukiełow i Sawickich o ustronienie za dokumentem Ruszczyca przez Dominika Rewkowskiego tedy ich opiekuna żałmu przekazanym, stosunkow nielegalnych, i odesłanie ich prosto do funduszow Dominika Rewkowskiego, w razie zaś jakieykolwiek ztąd załgo straty, o przeznaczenie we wszystkim na tymże Dominiku Rewkowskim repetycyi jednoczasowey. 8) Staroz. Markusa Klaczkę o skasowanie poszukiwań napastnych z roku 1812 czynionych, arędą zaś mieszkań dawno pokwietowanych: 9) Leybę Porlucha o odwrócenie pretensyi jego od massy do majątku Bengisa jako debitora: 10) Wolfa Liwszyca, Moyżesza Jankielowicza i Leybę Mejerowicza o wynadgrodzenie strat za kartami przez obżał. na Judyckim przekazanemi, a w konkursie tegoż unikczemnionemi, znacznie poniesionych: 11) Star. Herca Jsersona, Merke Korpelowiczowę, Bayraka, i Strawińskiego Marszałka o kalkulacyą i weryfikacyą z dzierżawy domu, tudzież o powrót dochodow wybranych, i bonifikatę szkod poczynionych, 12) Judyckiego, Koziełow, Podbereskiego, Winnickiego, Korzeniewskiego, Berke Rytowta, i Strutyńskiego fundusz mającego Berki, oraz Star. Arona Benginsa, Sobola, Leytesa, Taubera, Berki Trockiego, o przyznanie do massy summ od nich jako to: od Grafa Judyckiego za asekuracyą 1819 junii 24, od Kryszkiewicza czer. zł. 30, bez karty od lat kilkunastu zaległemi procentami, a od dalszych za dekretami, obligami i dokumentami innemi należnych. 13) Staroz. Heselowiczow o kalkulacyą i powrót intrat między rokiem 1810, i 1814 w czasie zawiadywania kamienicą przez zeszłego Heseła do rąk jego weszłych, niemniey o extradycyą dwóch zegarków 1811 i 1813 roku do reperacyi wziętych, lub o sądzenie z procentem cz. zł 65, wartość ich wynoszących: 14) Star. Zelmana i Rochle Sakierow tudzież dalszych sucessorow Notki o wskazanie rub. sr. 252 za pszenicę i rub. srebr. 30 w gotowiznie przez Notkę zawinionych. 15) Lewina Kenigzberga o oddanie sześciu sztuk płótna tkackiego pod rokiem 1816 wziętych czyli wedle umowy rub. sr. 60 i procentow zaległych: 16) Dworę i Szmuyłę Klaczkow o wyswiecenie pod juramentem summowych i innych funduszow Gruszki pod imieniem Herca Isersona, lub też czyimkolwiek u nich zlokowanych. 17) Gosztowta i Peżarskiego o wyjaśnienie okoliczności wszystkich do podradu i dokumentu titulo kompanicznego pod jakimkolwiek względem ściągać się mogących, im zas wiadomych, 18) Star. Szaje Cypkina i Judela Gruszkę o zobowiązanie do odpowiedzi za wszelkie remanenta Skarbu, i o zabezpieczenie samychże osob: 19) Tegoż Judela Gruszkę i wspólnikow facyend jego o pokasowanie stosunkow napastnych, o wynadgrodzenie strat nader licznych i wielkich przez pochwytanie i frymarki skryptow, przez ukrycie skarbowych dochodow, i przez dalsze różne podeyścia załmn zrządzonych, o wskazanie tych na ogólnym funduszu i osobie żydow, o rozciągnieniu kar za zdrady i oszukaństwa prawem przepisanych, o wzięcie ich pod nayściśleyszą straz policyyną, i osadzeniu w mieyscu wielkości przestępstw tylu odpowiednim: 20) Nakoniec o śledzenie koleją właściwą waluty obligow i tranzaktow wszelkich przez oszukania żydowskie zdobytych, a przez manifesta, Pozwy i Głosy żał. pomówionych, o uznaniu Rewkowskiemu bliższości do dowodu i odwodu, o sądzenie przysiąg na wierności komportacyi papierow, o zapisanie amissyi na niejawiących się stronach, o zaskutecznienie reguł Remissy Departamentu, i o spełnienie prośb wszystkich za łobami uprzedniemi, tudzież produktem objetych.

Roku 1825 mca januaryi 2 dnia Woźny świadczę, iż tego Edyktalnego Pozwu kopią zgodną z autentykiem z powództwa Ur. Franciszka Rewkowskiego b. Deputata Wywod. Oszmiań. po pretensorow i debitorow jego przed Sąd Ziem Wileński Exdywiz. massy tegoż Rewkowskiego teraz sądzący się do gazety Kuryera Lit. podałem i o czasie rozprawy uwiadomiłem.

Józef Pleskaczewski Woźny Ptu Wileń.

Roku 1825 mca januaryi 3 d. Przed aktami Grodz. Ptu Wileń. stawając osobiście Woźny w górze wyrażony takową relacyą podanego Pozwu urzędownie zeznał.

Przyjąłem Regent Onufry Horodeński.

Roku 1825 januaryi 4 d. Takowy Pozew wyniesiony z instancyi W. Rewkowskiego po kredytorów i debitorów Redakcya Kur. Lit. do gazet umieścić może. Swiądczę Sędzia Grodz. Wileński Antoni Pomarnacki.

2, Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się: iż na zaspokoienie liczącey się na podradczyku skarbowym obywatelu i byłym Sędzi normalnym powiatu Rzeczyckiego, Michale Margiewiczu, nie mało znaczącey po części prawiantskiey należności skarbowey, postanowiono przedać z publicznego targu maiątek jego w powiecie Bobruyskim położony, nazywający się wieś Sielce. w którey jest włoscian płci męzkiey dusz 5 a żeńskiey 9, z ich majątkiem, rocznego z tey wsi dochodu

liczy się rub. assygn. 76 kop. 85, a zbiór dziesięcioletni wynosi rubli ass. 1520 kop. 5¾; a zatém życzący kupić pomieniony maiątek zechcą przybydź do tego Rządu dla targów na terminy: pierwszy od dnia wydrukowania, które późniey nastąpi w gazetach Sankt-Petersburskich i moskiewskich za miesiąc, drugi za dwa, a trzeci i ostateczny za trzy miesiące w pierwszym dniu posiedzenia. Dnia 31 grudnia 1824 roku.

Sowietnik Czerniajew.

---

2. Od Rządu Gubernialnego Mińskiego ogłasza się: iż na zaspokojenie należnego od Szlachcica Antoniego Januszewskiego do skarbu uzyskania rub. ass. 2089 kop 84, z postanowienia d. 21 julii t. r. uczynionego, naznaczona publiczna przedaż nieruchomego tegoż Januszewskiego majątku, nazywającego się Powpryszcze, w powiecie Borysowskim położonego. który zawiera w sobie włościanskich domow 3, w nich dusz płci mężkiey 11 a żeńskiey 17, ziemi będącey w używaniu tych włościan włoka 1, morgów 28, ziemi należącey do Januszewskiego oromey włoka 1 morgow 15, lasu błotnego włok 3 morg. 5 prentow 43, lasu borowego włok 7 morg. 16, lasu do budowli morg 29 prentow 192, lasu drobnego nad rzeką Berezyną, pod którym ziemi do wyrobienia zdatney na łąki morgów 70 prentow 118, dochodu z tego maiątku ze wszystkich artykułow wyciągnionego rubli ass. 222 kop. 40, a zbiór jego dziesięcioletni wynosi rubli ass. 2224; w tym majątku jest zabudowanie folwarczne następne: budowa mieszkalna o dwoch pokoiach, kuchnia, chlewy 4 dla bydła, staynia 1, sklep warzywny, gumno osietne, odryn 4 na skład siana i słomy i swiren, takowe zabudowanie ocenione do 400 rub assgn. Zatym życzący kupić pomieniony majątek, zechcą do tego Rządu przybydź na terminy: pierwszy dnia 22, drugi 23 mca stycznia następującego 1825 roku, a trzeci i ostateczny od dnia wydrukowania w gazetach (i w Litewskim Kuryerze) ogłoszenia, gdzie to późniey nastąpi; za przybyciem życzących kupić okazany im będzie w Rządzie inwentarz przedającego się majątku i warunki do targów. Dnia 15 grudnia 1824 roku.

Sowietnik Demian Czerniajew.
Sekretarz Jan Zahorowski.

---

2. Sąd Ziemski pttu Zawileysk. w sprawie W: Stefana Mackiewicza b Sędziego Ziemskiego pttu Zawileyskiego po zapisanem przez iego w Aktach niniejszych dnia 9 oktobra roku bieżącego oświadczeniu, fundusz swoy na rozdział między wierzycieli zapowiadającego, na pierwszym stopniu że właściwe reguły tak iak sprawie konkursowey przynależy, to iest: komportacyą ogólną na stawających i niestawających stronach tudzież na utrzymujących fundusz Debitora przeznaczył i dzień 29 Januar: 1825 z persystencyą cztéroniedzielną dla złożenia papierow w Kancelaryi Ziems: Zawiley: zdeterminował, fundusz pod rozdział idący zabezpieczył oraz że w przyszłym przypadnieniu sprawy porządkiem właściwym po załatwieniu tych wszystkich Dyllacyynych kolei ocześwicie rozsądzi, na niestawających do Massy pretensorach amissyą zapisze a na debitorach Massy chociażby pod ich niestanność summy rekognoskować będzie, wyrokiem swoim dnia 16 xbra 1824 r. postanowił: żeby więc wszyscy w tey sprawie interessowani dostatecznie zawiadomieni byli, ogłosić trzykrotnie przez gazetę Kuryera Littgo postanawia. Ru 1824 mca xbra 18 dnia Swięciany.

Sędzia Ziems: pttu. Zawileys. Konstantyn Masłowski.
Sędzia Ziem. pttu Zawil. Józef Mikosza.
Pisarz Ziemski pttu Zawileyskiego Karol Bukowski.
Regent Floryan Hałko.

KATALOG

Nasion znaydujących się do sprzedania, w ogrodzie P. Strumiłły w Wilnie za Rudnicką bramą.

		Srebrem Kop.
Majoran - - - - -	paczek	15
Ogórki holęderskie zielone - -	ditto	15
— — holęderskie białe - -	ditto	15
— — angielskre zielone ranne -	ditto	15
— — gruntowe zielone - -	ditto	10
— — gruntowe białe - -	ditto	10
Mełony wielkie w różnych gatunkach	ditto	20
— — kantalupy ranne - -	ditto	20
Kawony w różnych gatunkach -	ditto	20
Sałata inspektowa ranna -	łót	15
— — cukrowa ranna - - -	ditto	15
— — pstrokata głowiasta - -	ditto	15
— — żółta gruntowa głowiasta -	ditto	15
Sałata hiszpańska długo utrzymująca się w naywiększych głowach - -	ditto	20
Endywia kędzierzawa żółta -	ditto	15
Kalafiory angielskie - - -	ditto	40
Kapusta biała głowiasta - -	ditto	10
— — czerwona głowiasta - -	ditto	10
— — włoska sawoyka - -	ditto	10
Brukiew amerykańska żółta -	ditto	10
— — — — — — — biała -	ditto	10
Galarepa wiedeńska biała - -	ditto	15
Jarmuż fryzowany zielony -	ditto	10
— — fryzowany granatowy -	ditto	10
Radyssa okrągła biała - -	ditto	10
— — okrągła czerwona - -	ditto	10
— — okrągła marurmowa - -	ditto	10
— — okrągła żółta - - -	ditto	15
Rzotkiewka miesięczna podługowata biała - - - - -	ditto	10
— — przezroczysta liliowa -	ditto	10
Cebula hiszpańska biała - -	ditto	20
— — hiszpańska czerwona -	ditto	20
— — hiszpańska żółta - -	ditto	20
Salery lipskie - - - -	ditto	10
Pory wielkie zimowe - -	ditto	10
Pietruszka cukrowa funt r. 1 -	ditto	6
Marchiew pomaranczowa funt r. 1	ditto	5
Buraki holęderskie czerwone funt r. 1	ditto	5
— — angielskie ćwikłowe - r. 1	ditto	5
— — francuzkie cukrowe białe -	ditto	10
Cykorya wielka funt r. 1 -	ditto	5

Nasiona różnych kwiatow letnich i długotrwałych w paczkach gatunkow wyborowych 50 - - - - - r. sr. 5

Takichże nasion gatunków 25 r. sr. 1 k. 50

W tymże ogrodzie znaydują się do sprzedania, wszelkie rośliny treybhauzowe, oranżeryyne, cébulkowe i ogrodowe, oraz krzewy i rośliny długo trwałe, do ozdoby ogrodów angielskich, podług osobnego katalogu za pomierną cenę. Szczepy drzew owocowych, jabłek, gruszek, śliwek, wiszeń, w naylepszych gatunkach. Porzeczki holęderskie wielkie, agrest angielski wielki, etc etc etc. Życzący nabydź zechcą adresować się do ogrodnika Heronima Szredersa, mieszkającego w ogrodzie, który z akuratnością usłużyć każdemu jest obowiązany. W temże ogrodzie przyymują się młodzi do nauki ogrodnictwa za umową z właścicielem ogrodu.

(1)

2 *W handlu JP. TichonaZaycowa kupca we własnym domie pod N. 13 przy ulicy Wielkiey Ostrobramskiey na przeciw pałacu niegdyś Hrabini Brzostowskiey położonym, znayduje się świeży transport konfitur kijowskich w różnych gatunkach, na sucho i w ulepie smażonych, których dostać można za pomierną cenę, gdzie także znayduje się płótno z fabryki Xięcia Zubowa od jego sukcessorów nabyte, a którego nabydź można po szczególnie sztukami za zniżoną już cenę. W tymże oraz domie, jest do wydzierżawienia na różne termina, appartament z meblami i wszelkim oporządzeniem, niegdyś przez opiekę Xżi Zubowowny zaymowany.*

---

2. Sąd Exdywizorski za Remissą Litewsko-Wileńskiego Głównego Sądu 2go Departamentu na iednoczasowe usatysfakcyonowanie wszystkich kredytorów i pretensorow JW. Tadeusza Bystrama Podkomorzego, ustanowiony w Maiątku Gutminianach w powiecie upitskim exystuiący; postanowił Dekret swóy oczewisty w dniu 29 xbra roku teraz idącego ogłosić. Żeby więc interessowane wtem dziele strony na pomieniony termin dla oświadczenia swych względnie dekretu zamiarow iawiły się zawiadamia. Dat. roku 1824 mca xbra 18 dnia.

Antoni Kociełł Sędzia Ziemski Ptu Zawileyskiego Exdywizor prezyduiący.

Anioł Kniaź Żagiell pisarz Ziem. ptu Wiłkomierskiego Exdywizor.

Adam Wądołowski Sędzia Ziemski powiatu Kowieńskiego Exdywizor.

Michał Grądzki Ziemski ptu i wlkom. i Exdywizorski Regent.

---

2. W Sklepie ubogich domu Wileńskiego Towarzystwa Dobroczynności znaydują się do sprzedania rozmaite sprzęty i naczynia żelazne z fabryk Królewstwa Polskiego, przysłane przez iednego z Członków Towarzystwa z odstąpieniem 10go procentu na zysk ubogich, mianowicie: krucifixa, lichtarze, kałamarze, sztuki do naciskania papierów, garnki i tygle różney miary, mające wewnątrz poliwę, tak iak gliniane. W tymże sklepie są do sprzedania rozmaite używane meble w komis oddane, z odstąpieniem 10go grosza na zysk ubogich: które potrzebujący w każdym czasie widzieć i nabydź mogą.

2. Wileńskie Towarzystwo Dobroczynności przez ninieysze zawiadamia Publiczność, iż bilety na Loteryą fantową dawniey ogłoszoną w małey iuz nader ilości są do rozdania, nim przeto termin ciągnienia loteryi ogłoszony będzie, wzywa szanownych Kollektorów, którzy tym dobroczynnym obowiązkiem zaiąć się raczyli, aby wiadomości o rozdanych biletach, jako też wzięte za nie pieniądze przesyłać chcieli do kassy ubogich, bez czego termin ciągnienia loteryi naznaczony bydź nie może.

---

2. Grodzieńskiey Gubernii w powiatach: Prużańskim starostwo Zymniki, i w Lidzkim takoż Bartonmiki i Odowierniki, nayłaskawszym ukazem w przeszłym 1823 roku, darowane są na dwunastoletnią dzierżawę bez opłacenia kwarty JW. Półkownikowi i Kawalerowi Nauenderfowi. Życzący wziąć pomienione Starostwa w zarządzenie na wszystkie 12 lub 3 lata, mogą jawić się dla uczynienia umowy do W. Nadwornego Sowietnika i Kawalera Breklinga, mieszkającego w Słonimie, który ma w tym przedmiocie, pełnomocną plenipotencyą.

---

3. Od Jurborskiey Tamożni ogłasza się, iż za skonfiskowane przez byłą Podubiską Kontrolną Tamożenną Zastawę, zatrzymane dnia 27 maja 1815 roku przez niżey wyrażone osoby, przedane z publicznego targu towary i konie z powózkami, podług rozrządzenia Zwierzchności, naznacza się nagrody: sprawującemu obowiązek dozorcy byłey Podubiskiey Kontrolney Zastawy Boczkowskiemu 52 rubli $64\frac{3}{4}$ kop., i pomszczykom: sprawującemu obowiązek dozorcy Kontrolnego dozoru Sztab-Kapitanowi Pruszakowi, obieżczykom: Miłkowskiemu, Muszkowskiemu, Lisowskiemu, Poszclińskiemu, Gosztowtowi, Komarowi i Celmerowi, po równych częściach, każdemu po 203 rubli 2 kop.; a zatem zechcą oni albo sami przybyć do tey Tamożni, w naznaczonym przez prawo czasie, dla odebrania tey nagrody, albo, z przyczyny z nich którego śmierci, ich sukcessorowie z prawnemi dowodami.

Zarządzający Starynkiewicz.
Sekretarz Żurawlew.

---

3 Folwark Małduciszki sytuowany w gubernii Lit. Wileńskiey w Powiecie Brasławskim Naymiłościwiey nadany na lat 12ście Pułkownikowi Leybgwardyi pierwszey artylleryyskiey brygady Nesterowskiemu, oddaje się w roczną arędę, lub też na wszystkie lat 12; chcący wziąść takowy majątek raczy się zgłosić dla zrobienia umowy do Półkownika Nesterowskiego mieszkającego w St. Petersburgu w kazarmach 1szey artyleryyskiey Brygady.

---

3. Na ulicy Trockiey z domu W. Lewikowskiego na dniu 5 stycznia, o godzinie piątey wieczorem, zbiegła charcica biała, kosmata, z gatunku psowych chartow; uszy i części boczne głowy podżaro-wilczate, równie też i na boku jednym, plama niewielka wilczata; ktoby takową charcicę ujął, i dał wiedzieć do tegoż domu, odbierze nagrodę rubli srebrnych cztery.

Numer 11 Dziennika Wileńskiego zawiera następujące materye:

Literatura. Krótka wiadomość o Literaturze hollenderskiey.— *Podróże.* Podróż do Chili przez góry Andy, odbyta w latach 1820 i 1821, przez Schmidtmeyera. (Dokończenie).— *Poezya.* Bayki Adama *S.*: Szczygieł i Gąsienica. Wąż i Człowiek, Małpa, Orzeł i Ślimak, Dąb i Pień, Mucha i Motyl, Konik polny, Owca, Kruk i Sowa, Psy, Nuda i Praca, Róża i Kwiaty, Kraska i Strzelec, Fiołek (bayka ostatnia). Odwołanie, Pieśń Czerkieska z Puszkina. Piosnka, *Ach nienazyway mię panem,* *Młodość przyjemna,* Prawdziwe szczęście, Nereis z Puszkina.— *Powieści.* Wszakże to ona była, wyjęta z dzieł Karoliny Pichler.— *Fizyka.* Systematyczny wykład fenomenow elektro-dynamicznych.— *Wiadomości literackie.* Posiedzenie Królewskiego Towarzystwa Warszawskiego przyjaciół nauk.— Ofiary do jego Biblioteki i Muzeum.— *Bibliografia.* Dzieła Towarzystw.